

Bernard Van Eeghem

Schrijver
ontwerper
performer,
theatermaker...

Schilderen, schrijven, affiches ontwerpen, theater en performances maken: Bernard Van Eeghem combineert het moeiteloos én met succes. Vorig jaar overrompelde hij het publiek op TAZ met de voorstelling 'Bloedsomloopworst', een persoonlijk verhaal rond de Bloedprocessie in Brugge. Zijn project voor TAZ 2014 - waarvoor hij iets verdere oorden opzocht - klinkt al even veelbelovend...

Je bent net terug uit Lissabon. Wat ben je er gaan doen?

Ik ga op TAZ 'Ode van de zee' brengen, de Nederlandse vertaling door August Willemsen van 'Ode Marítima', van Fernando Pessoa. Ik ben naar Lissabon gegaan om te filmen, foto's te nemen, de sfeer op te snuiven, de tekst van buiten te leren en op te zeggen terwijl ik door de straten en langs de kade wandelde. Het is een episch en futuristisch gedicht uit 1915 waarin Pessoa machines, beweging, snelheid en zelfs het geweld van piraten adoreert. Hij gebruikt het hele instrumentarium en vocabularium van de maritieme wereld om een grote persoonlijke mentale reis te maken. Ik heb het gedicht 9 jaar geleden al een keer gebracht voor Zuidpool, in een heel andere constructie en was er eigenlijk niet zo tevreden over. Nu Ontroerend

Goed, de curator van TAZ 2014 mij vraagt het nog een keer te brengen, doe ik dat met plezier én met een nieuwe bezieling. Pessoa schreef 'Ode Marítima' overigens onder één van zijn heteroniemen, Álvaro de Campos. Een heteroniem is meer dan een alias of pseudoniem. Het is een alter ego, een andere zelf, voor wie Pessoa een hele levensgeschiedenis bedacht.

Zonder heteroniemen te hebben, ben jij ook heel veelzijdig: je schildert, schrijft, bent gastdocent aan het Rits, speelt zelf... Kan je moeilijk kiezen?

Absoluut, ik vind alles interessant. Als kind al combineerde ik ontzettend veel dingen: ik tekende, studeerde piano, deed bourgeoisieporten zoals tennis en paardrijden en zat in de jeugdbeweging. Ook het theatrale was altijd al aanwezig: gingen we naar de mis, dan deed ik dat na,

en na een bezoek aan het kerkhof maakte ik een kruis met mijn naam erop en ging in een kartonnen doos in de tuin liggen. Ik wist totaal niet wat ik wilde worden en omdat ik ergens las dat architectuur 'de moeder van alle kunsten' is, vatte ik die studie aan.

Maar toch ben je geen architect geworden.

Nee, de praktische en technische kant viel al snel tegen, en het zijn zo lange processen. Als je iets schildert, is het er meteen. Het is daarom nog niet goed, maar je bent wel dadelijk in je eigen medium bezig. Als je als architect iets tekent, staat het er nog lang niet en eens men begint te bouwen kan je ook veel minder dingen uitproberen en dan weggoeien. Het is bovendien ook een zeer sociaal gegeven en hoewel ik niet echt asociaal ben, functioneer ik niet optimaal in groep.

Ode van de Zee ©Bernard Van Eeghem

Ook niet binnen het theater overigens: ik heb dan vaak het gevoel niet helemaal tot mijn recht te komen. Later heb ik dan nog kunstgeschiedenis gestudeerd.

Werk je nog aan andere dingen, naast 'Ode van de zee'?

Ik werk al aan een nieuwe performance die in het najaar in Arras in avant-première zal gaan en zijn première heeft in de Beursschouwburg in april 2015. De voorstelling zal 'IF' heten, naar het gedicht van Rudyard Kipling, dat gaat over 'man worden' en bij uitbreiding 'een mens'. Dat gedicht hing ingekaderd op mijn kamer, in het Frans, en mijn vader beschouwde het als zijn testament. Ik zie het als een

laatste of voorlaatste performance waarin ik een check-up van mijn leven geef, over alles waar ik van hou en waar ik niet van hou en waarom. Het wordt een voorstelling

'De voorstelling zal 'IF' heten naar het gedicht, van Rudyard Kipling...'

waarin ik nadenk over alles en niets, geen 'State of the Union' maar een 'State of the Me' (lacht). Het zullen heel korte stukjes van een paar seconden zijn met af en toe een iets langer scharniermoment, en

het wordt een heel fysieke voorstelling waarin ik dans en ook piano speel. Nu ben ik nog volop dingen aan het verzamelen, want ik vertrek werkelijk vanuit het niets. En dan kan ik beginnen weggooiën. Het is een beetje zoals een beeldhouwer vertrekt van een grote brok steenrots om er iets uit te houwen en op die manier iets te laten verschijnen. Je moet iets doen met de veelheid, je kan niet gewoon aan mensen zeggen: 'het zit erin', je moet het ook laten zien.

Waarom zeg je dat het misschien een laatste performance wordt?

Nadien zou ik graag de wereld rondreizen en schrijven. Nu ja, dat zeg ik nu (lacht). Maar ik ga sowieso schrijven, dat doe ik ook heel graag en ik heb al een paar opdrachten.

En alleen reizen vind ik fijn omdat je dan in principe niemand nodig hebt, in hoofdzaak enkel aan jezelf verantwoording moet afleggen. Het is altijd ook een mentale reis. Maar goed, je hebt ook geld nodig natuurlijk; laat ons het erop houden dat het nog een vlottend idee is. Eerst 'Ode van de zee' en 'IF', en dan zien we wel weer.